

Библиотекарство II

наставни план и програм

МЕСТО У НАСТАВНОМ ПЛАНУ: II година

ФОНД ЧАСОВА:

- III семестар 2+2
- IV семестар 2+2

ПРОГРАМ ПРЕДАВАЊА

Алфаветски каталог (именски, ауторски, азбучни, абecedни). Настанак и развој.

Задачи и унутрашња структура; распоред грађе. Литерарна и библиографска јединица.

Каталожка јединица и њени делови. Каталожки опис - значај и историјски развој у свету и у Србији. Национална правила за каталожки опис с краја 19. и почетка 20. века. Међународна сарадња на уједначавању каталожке обраде. Међународне конференције о начелима каталогизације (Париз-1961; Копенхаген-1969; IFLA-Комисија за каталогизацију 1970-1974).

Међународни стандардни библиографски опис (ISBD) - основна обележја, циљеви, значај, оквирна схема, интерпункцијски симболи. Универзална библиографска контрола (UBC). ISBD(G); ISBD (M, S, NBM, CP, Music, CM, A) - основне карактеристике, распоред елемената према подручјима.

Национални правилници рађени према међународним стандардима. Упутство за скраћену обраду грађе.

Ауторство у каталожком смислу - врсте ауторства. Врсте одредница као предуслов за формирање различитих типова каталога.

Стварни (реални) каталози - врсте, предности и недостаци.

Стручни каталог - теорија и методе израде. Класификација и класификациони системи: историја и теорија (Dewey, Catter, Bliss, Ranganathan, Library of Congress, BBK). Универзална децимална класификација (UDC) - садржај, значај. Методологија класификовања. Главне и помоћне таблице. FID и комисије за UDC. Формирање и одржавање стручног каталога по UDC. Помоћна апаратура за коришћење стручног каталога (кључ, регистри).

Предметни каталог - дефиниција и садржај. Правила за израду. Предметне одреднице и пододреднице. Организација предметног каталога.

Целовит упутно-информативни систем библиотечких каталога.

Међународни стандарди ISO од интереса за каталогизацију. Југословенски стандарди и правилници.

Коришћење библиотечких фондова. Корисници. Психологија корисника. Типологија читалаца. Процеси и врсте читања. Садржина и методе рада са одраслим корисницима и децом.

Информациона и реферална делатност библиотека. UAP.

Репрографска техника - значај за коришћење. Примена компјутерске технике у набавци, пријему и давању на коришћење библиотечке грађе.

ПРОГРАМ ВЕЖБАЊА

Семинарски радови студената - излагање, коментарисање.

Практична обука у библиотекама.

СЕМИНАРСКИ РАДОВИ, КОЛОКВИЈУМИ

Обавезан семинарски рад из области садржаја предмета.

Теме за семинарске радове

1. Историјски развој и значај каталогизације у библиотекама
2. Развој теорије каталогизације у библиотекама
3. Ауторски каталог
4. Стручни каталог
5. Предметни каталог
6. Централни каталог - настанак и значај
7. Топографски каталог
8. Библиотечке класификације - настанак, функције и значај
9. Библиотечке класификације 19. века (Дјуијева, Катерова, УДК)
10. Мелвил Дјуи - живот, рад и допринос светском библиотекарству
11. УДК
12. Ранганатанова Колон класификација
13. Рамамрита Ранганатан - живот, рад и допринос светском библиотекарству
14. Референсне збирке у библиотекама
15. Референсне службе у библиотекама
16. Референсни библиотекар
17. Облици међубиблиотечке сарадње на националном и међународном нивоу
18. Међународна размена у библиотекама
19. Службе за међународну сарадњу у библиотекама (НБС, БМС, УБ)
20. Библиотекарска струковна друштва и заједнице у свету

21. Међународно удружење библиотекарских друштава (IFLA) - организација и принципи рада
22. Међународна асоцијација за документацију (FID)
23. ALA
24. LA
25. Стандарди као покушај нормирања библиотечке делатности код нас
26. Стандарди за сваки од типова библиотека (4 теме)
27. Југословенски стандарди за просторије и опрему библиотека
28. Универзитетска библиотека *Светозар Марковић*
29. Библиотека Матице српске
30. Библиотека САНУ
31. ЈБИ
32. Читалишта на европском тлу у 18. и 19. веку
33. Читалишта у Србији у 19. веку
34. Француска национална библиотека
35. Руска национална библиотека
36. Британска библиотека у Лондону
37. Националне библиотеке Италије
38. Конгресна библиотека у Вашингтону
39. Национална библиотека *Сечењи* у Будимпешти
40. Ватиканска библиотека

НАПОМЕНА: Испит се полаже на крају ИВ семестра, писмено и усмено.